

Hva gjør PP-tjenesten?

PP-tjenesten skal hjelpe barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med behov for særskilt tilrettelegging. Hensikten er at de får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PP-tjenesten skal også hjelpe barnehager og skoler med å legge til rette for barn og elever med særskilte behov.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 29.08.2017

Oppgaver

PP-tjenestens mandat er regulert i [opplæringsloven § 5-6](#) og [barnehageloven § 19 c](#).

PP-tjenesten har både system- og individrettede arbeidsoppgaver. Det er viktig at oppgavene ses i sammenheng, og barn og elever med særlige behov skal ivaretas før tjenesten utfører andre oppgaver som for eksempel å bistå i skolemiljøsaker etter kapittel 9 A.



Systemrettede oppgaver

PP-tjenesten skal hjelpe barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at de tilrettelegger for barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med særskilte behov.

I følge rammeplanen skal barnehagen tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også for barn som har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

I følge opplæringsloven § 1-3 skal opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidat.

PP-tjenesten skal samarbeide med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging. Tjenesten skal gi generell støtte til god faglig og sosial utvikling for barn og elever.

Det systemrettede arbeidet kan foregå i:

- et tverrfaglig samarbeid
- barnehage og skole
- avdelingen/gruppen/på trinnet

Arbeidet kan foregå ved deltakelse i møter, samtaler og andre rådgivningsaktiviteter.

Noen eksempler på hva PP-tjenestens systemrettede arbeidsoppgaver kan være:

- bistå i utviklingsprosjekter på kommunalt og fylkeskommunalt nivå, for eksempel Språkløyper og Vurdering for læring
- bistå i tverrfaglige samarbeidsfora, for eksempel tverrfaglige team og tidlig innsatsteam
- gi informasjon om andre aktuelle hjelpeinstanser
- bistå i individsaker som kan styrke barnehagens og skolens generelle kompetanse til å oppdage vansker tidligere og sette i verk tiltak på et tidligere tidspunkt
- bistå, holde innlegg, arrangere møter for foreldre, pedagoger, lærere og ledere om faglige og sosiale temaer, for eksempel om bruk av digitale hjelpemidler, alternativ- og supplerende kommunikasjon, psykososial utvikling
- bistå, utarbeide rutiner, holde innlegg, arrangere møter for pedagoger, lærere og ledere om strukturelle- og organisasjonsmessige temaer, for eksempel om individuelle opplæringsplaner, bruk av kartleggingsverktøy, spesialpedagogiske regler og rutiner

Oversikten inneholder eksempler og er ikke uttømmende.



Individrettede oppgaver

Hvis det er bekymringer rundt et barns eller elevs utvikling eller læring, kan dette drøftes anonymt med PP-tjenesten før det blir en formell sak i form av en henvisning.

Etter henvisning skal tjenesten utarbeide sakkyndige vurderinger blant annet i disse sakene:

- spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder (barnehageloven § 19 a)
- tegnspråkopplæring før opplæringspliktig alder (barnehageloven § 19 h)
- tidlig skolestart (opplæringsloven § 2-1 tredje ledd)
- utsatt skolestart (opplæringsloven § 2-1 tredje ledd)
- fritak fra opplæringsplikten (opplæringsloven § 2-1 fjerde ledd)
- spesialundervisning (opplæringsloven § 5-1, § 4-2 siste ledd)
- tegnspråkopplæring i grunnskolen og i videregående opplæring (opplæringsloven §§ 2-6 og 3-9)
- punktskriftopplæring m.m. i grunnskolen og i videregående opplæring (opplæringsloven §§ 2-14 og 3-10)
- alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) (opplæringsloven §§ 2-16, 3-13 og 4A-13)
- spesialundervisning for voksne på grunnskolens område (opplæringsloven § 4 A-2)
- inntak til et særskilt utdanningsprogram i videregående opplæring (forskrift til opplæringsloven § 6-16)
- unntak fra kravet til bestått i inntil to av fellesfagene for å få utstedt fag- og svennebrev (forskrift til opplæringsloven § 3-67 fjerde ledd)
- utvidet opplæringstid i videregående opplæring (opplæringsloven § 3-1 femte ledd)

Oversikten inneholder eksempler og er ikke uttømmende.

Elever over 15 år, foreldre, barnehager, skoler og andre tverrfaglige tjenester kan ta kontakt med PP-tjenesten for råd og veiledning. I følge Barnekonvensjonen artikkel 12 skal barnet eller eleven bli hørt og få gi uttrykk for sine synspunkter. Dette gjelder også for voksne som kontakter tjenesten.

Dersom det gjelder henvisning til PP- tjenesten for vurdering av barnet/elevens behov for spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning er det kommunen eller fylkeskommunen, i et samarbeid med foreldrene/eleven, som sender henvisning til PP- tjenesten. Det skal foreligge et samtykke fra foreldrene/eleven før kommunen/fylkeskommunen sender en henvisning for sakkyndig vurdering.

PP-tjenesten kan samarbeide tverrfaglig på lokalt nivå, for eksempel med helsetjenesten eller barneverntjenesten, og på statlig nivå med for eksempel Statped eller psykiatriske tjenester.

Se kvalitetskriterier for PP-tjenesten

Informasjon på andre språk

Brosjyrer med informasjon til foreldre kan lastes ned som PDF på 15 språk:

[Informasjon til foreldre om spesialpedagogisk hjelp](#)

[Informasjon til foreldre om spesialundervisning](#)

Særskilte behov

Barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med behov for særskilt tilrettelegging, er ingen tydelig avgrenset gruppe verken i omfang eller ved kjennetegn. For å vurdere om de har særskilte behov, må deres individuelle forutsetninger ses i relasjon til omgivelsene. Deres særskilte behov kan derfor variere ut fra hvilket miljø de er i.

Barnehage, skole, lærebedrift og voksenopplæring må være bevisste på at mange på et eller annet tidspunkt i utdanningsløpet kan trenge ekstra hjelp og støtte i kortere eller lengre perioder. Eksempler på særskilte behov kan være:

- språk- og talevansker
- konsentrasjonsvansker
- sosiale- og emosjonelle vansker
- atferdsvansker
- syn- og hørselsvansker
- generelle lærevansker eller fagvansker
- lese- og skrivevansker
- matematikkvansker
- nonverbale lærevansker

Barnehageloven og opplæringsloven definerer ikke hvilke særskilte behov som kvalifiserer til spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Det er ikke avgjørende med diagnose og det må vurderes i hvert enkelt tilfelle hva som er behovet.

Annen relevant informasjon

[Barnehage- og skolemiljø](#)

[Tilpasset opplæring](#)

